

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING gällande 2026/2027

1. Inledning

Diskrimineringslagen har som ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet och uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

(Diskrimineringslagen 2014:958). Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i förskolan och skolan säger att den som ansvarar för en verksamhet som regleras i skollagen ska arbeta aktivt för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Planen utvärderas årligen.

1.1 Vision

På SSIS känner sig alla elever trygga och bemöts och behandlas med respekt för dem som individer. Skolan karakteriseras av tolerans, öppenhet och trivsel samt av goda relationer mellan elever och personal.

Utbildningsförvaltningen
Stockholm Science & Innovation School

Borgarfjordsgatan 6C
Box 1073
16425 Kista
Telefon 0761 29 14 34
ssis@edu.stockholm.se
ssis.stockholm.se

1.2 Mål

SSIS ska vara fri från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

På skolan känner sig alla elever trygga och bemöts och behandlas med respekt för den de är. Skolan karakteriseras av trivsel, öppenhet samt förståelse för elevernas förväntningar och individuella behov.

1.3 Vad är kränkande behandling?

I skollagen, läroplanen och förarbetena till dessa används begreppet kränkande behandling som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Kränkningar kan vara:

- Fysiska
- Verbala
- Psykosociala
- Text, bilder eller film mm på olika sociala medier eller liknande

Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer – när som helst. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. En viktig utgångspunkt är att den som upplever sig blivit kränkt alltid måste tas på allvar.

1.4 Typer av kränkande behandling och trakasserier

Definitioner av de sju diskrimineringsgrunderna

Här beskriver vi hur de olika diskrimineringsgrunderna definieras i diskrimineringslagen och dess förarbeten (regeringens proposition 2007/08:95). I några fall har vi även kommenterat lagens definition.

Kön

Oberoende av könstillhörighet ska en individ inte bli behandlad på ett diskriminerande sätt. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Med könsidentitet och könsuttryck avses i lagen att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat sätt) ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det som registrerats för hen vid födelsen. Begreppen omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

Diskrimineringsgrunden avser vad som ofta brukar kallas transpersoner. Det är ett paraplybegrepp för människor vars könsidentitet eller könsuttryck tidvis eller alltid skiljer sig från normen för det kön som registrerats för dem när de föddes.

Personer med intersexvariation omfattas också av skyddet mot diskriminering som avser könsidentitet eller könsuttryck.

Personer som planerar att korrigera sin könstillhörighet omfattas av skyddet mot diskriminering som avser diskrimineringsgrunden kön.

DO använder ofta begreppen könsidentitet eller könsuttryck. Det beror på att DO anser att lagens begrepp ("könsöverskridande") riskerar att befästa en bild av att personer som omfattas av skyddet motdiskriminering är avvikare i ett samhälle där det finns starka normer och föreställningar om kön.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster. Som exempel kan nämnas att en person tillhör någon av de nationella minoriteterna såsom samer och romer.

Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Det kan vara till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening.

Funktionsnedsättning innebär en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är. En funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel- och synskador med mera.

Sexuell läggning

Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder

Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

1.5 Förankringen av planen

På klassråd i samband med skolstart arbetar alla elever med Planen mot diskriminering och kränkande behandling och skolans värdegrund. Klassen utarbetar också egna trivselregler. Skolans arbete med planen tas årligen upp på APT och i EHT.

2. Åtgärdsplan

Åtgärdsplanen utgår från värdegrunden i vår lokala arbetsplan som bl.a. bygger på FN:s konvention om barnets rättigheter. Detta innebär bland annat att ingen elev ska utsättas för någon form av diskriminering och att alla ska visa respekt och hänsyn till varandra. Åtgärdsplanen innehåller tre delar; dels det främjande och förebyggande arbetet med undersökning och analys och dels åtgärder med utvärdering och uppföljning vid upptäckt av akuta kränkningsärenden.

2.1 Främjande och förebyggande arbete

Alla som arbetar på SSIS ska visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Vidare ska alla aktivt motverka trakasserier, samt aktivt arbeta för att kränkningar inte ska förekomma. Rektor ansvarar för att innehållet i Planen mot diskriminering och kränkande behandling är känt bland personal och elever, och att den förankras i arbetet på skolan. Arbetsgången vid upptäckt av kränkande behandling ska vara känd bland eleverna och både det förebyggande- och åtgärdande arbetet diskuteras i klasserna.

- Med alla nya elever hålls individuella samtal där elevens mål och förväntningar diskuteras tillsammans med skolans värdegrund och likabehandlingsarbete.
- Elever och personal diskuterar skolkulturen på SSIS för att förankra och etablera ett gott arbetsklimat. Personal lyfter regelbundet skolkulturen och arbetsmiljön bland eleverna i olika forum.
- Åk 1 utbildas i främjande av psykisk hälsa.

- Personal och elever ska uppmärksammas på att de har en förpliktelse att omedelbart reagera på och anmäla alla former av kränkande behandling. Detta sker bland annat i samband med läsårsstarten då Likabehandlingsplanen bearbetas och diskuteras i elev- och personalgruppen.
- Arbetsgrupper och mentorer har i uppdrag att kontinuerligt inventera elevers behov av särskilt stöd. I samarbete med skolans elevhälsoteam föreslås sedan konkreta åtgärder.
- Skolans elevhälsoteam inventerar också behovet av skolövergripande elevhälsoarbete och föreslår prioriterade områden.
- Vi ska uppmuntra att olika åsikter kommer fram i undervisningen och respekteras.
- Inom ramen för undervisningen ska elevernas kunskaper vidgas om olika typer av kränkningar och diskriminering.

2.2 Åtgärdande arbete

När skolan får kännedom om att en kränkning kan ha ägt rum agerar personal direkt och följer den arbetsgång och de rutiner som finns i Stockholm stad. Målet med det åtgärdande arbetet är att kränkningarna eller det oacceptabla beteendet ska upphöra och att alla elever ska vara trygga och trivas.

- Personal som uppmärksammar kränkningar eller annat oacceptabelt beteende ska omedelbart reagera på- och anmäla alla former av kränkande behandling till rektor eller någon i EHT.
- Rektor ska alltid informeras och EHT och rektor eller kurator gör, när det är aktuellt, en anmälan om kränkning till huvudmannen.
- Alla anmälningar eller misstankar om kränkningar utreds och eventuella åtgärder vidtas i nära dialog med den som är utsatt eller kränkt.

2.3 Undersökning och analys

Skolan genomför enkäter där elever får svara på frågor om bland annat kränkande behandling, diskriminering och trygghet. Det sker löpande återkoppling från klassråd och elevkår där aktuella händelser eller åsikter lyfts fram på ett generellt plan. Mot slutet av läsåret utvärderas Planen mot diskriminering och kränkande behandling och en uppdaterad plan med aktuella mål tas fram för nästkommande läsår.

3. Sammanfattning av resultatet av utvärdering av planen för 2025/2026

Alla mentorer fick i uppdrag att genomföra en utvärdering i sina klasser innan läsårets slut. Utvärderingen utgick från två generella frågeställningar ”Gör vi det vi säger att vi ska göra?” ”Når vi de mål som satts upp” samt ”Övriga förslag och kommentarer?”. Klassernas svar och förslag sammanfattades av mentor och skickades till rektor och skolans Elevkår. Det var tre klasser som skickade in sina svar. En förklaring till den låga svarsfrekvensen kan vara att uppmaningen om att genomföra utvärderingen kom i ett för sent skede.

Det som framkom i utvärderingen var att eleverna i stort uppfattar att skolan gör det vi säger att vi ska göra och att målen för läsåret uppnås. Eleverna vet vem de ska vända sig till och lärarnas och övrig personals insatser kopplat till att motverka kränkningar uppfattas också vanligtvis som goda. Utmaningar med att se allt som händer samt att vidta rätt åtgärder vid olika typer av incidenter lyfts av några elever. En klass lyfter också fram vikten av att mentorerna synliggör planen mot diskriminering och kränkande behandling på mentorstiderna.

4. Mål 2026/2027

- Alla elever ska veta att det finns någon på skolan som de kan vända sig till och berätta, om de själva blir utsatta eller om de ser att någon annan blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.
- Att alla personal vet hur de ska agera om en elev vänder sig till dem med en berättelse om kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska förankras i alla klasser samband med skolstart och utvärderas i alla klasser i slutet av läsåret.
- Det ska tas fram ett årshjul för skolans systematiska främjande och förebyggande värdegrundsarbete.